

se provodi primjenom lovki, mehaničkih klopki i ljepljivih te primjenom zatrovanih mamaca. Pri uporabi zatrovanih mamaca treba paziti da ne dođe do trovanja domaćih životinja i divljači.

DIVLJAC I PTICE

Na poljoprivrednim površinama štete mogu nanijeti različite vrste divljači. Na ratarskim usjevima koji su u blizini šuma velike štete mogu izazvati **divlje svinje**. Divlje svinje štete čine prehranom i lomom biljaka tijekom prolaska. **Smanjenje šteta** moguće je postići reguliranjem brojnosti divjih svinja, što se postiže suradnjom s lovačkim društvima.

Na povrtnim kulturama, lubenicama i mladim voćkama česte su štete od **zečeva** i **smeće divljači**. Na voćkama su štete posebno izražene tijekom zima s visokim snijegom, kada nema dovoljno hrane za divljač. Štete nastale glodanjem debela i grana mogu dovesti do

potpunoga sušenja mladih voćaka. Najbolja se zaštita postiže postavljanjem **mehaničke zaštite** (ograda, žica, mreže). Kemijska zaštita provodi se repelentima. **Repelenti** su kemijska sredstva koja svojim mirisom odbijaju divljač.

Neke vrste **ptica** također mogu nanijeti veće štete poljoprivrednim kulturama. Posebno mogu biti štetni **čvorci**, koji lete u velikim jatima. Znatnije štete čine u vinogradima, na trešnjama i još nekim voćnim vrstama. Na mladim izniklim biljkama štete mogu načiniti **vrane**, koje u potrazi za kukcima kojima se hrane, oštećuju klijance i mlade biljke.

Neke vrste ptica (**čvorci**, **golubovi**, **vrapci**) mogu oštetiti klipove kukuruza, glavice suncokreta i druge ratarske usjeve. **Štete od ptica** mogu se **umanjiti ili spriječiti** postavljanjem mreža na višegodišnje nasade, mehaničkim strašilima, zvučnim efektima ili sličnim metodama.

Slika 75. Štete na lubenicama od zečeva

Pitanja za ponavljanje:

1. Po čemu se razlikuju pauzi i grinje od kukaca?
2. Opišite nematode. Kakve štete mogu činiti na usjevima? Po čemu su korisne?
3. Opišite građu tijela puža. Koje su mjere za sprječavanje ili umanjeње šteta od puževa?
4. Koja je osnovna anatomska karakteristika glodavaca po kojoj su dobili ime?
5. Nabrojite štete od glodavaca. Kako se mogu suzbijati glodavci?
6. Opišite kakve štete na usjevima mogu izazvati divljač i ptice.

Samostalni rad:

1. Pokušajte pronaći i fotografirati štete na usjevima od ptica, puževa, glodavaca ili divljači. Izradite plakat ili mapu. Predočite zabilježeno.
2. Napišite seminarski rad o trihinelozu.
3. Preuzmite s mrežnih stranica Zakon o lovstvu (NN, 140/05, 75/09, 153/09, 14/14, 21/16, 41/16, 67/16, 62/17). Pročitajte koje je mjere potrebno poduzeti kako bi se smanjile ili spriječile štete od divljači.
4. Pročitajte tekstove o inteligenciji štakora. Što mislite, može li njihova inteligencija stvoriti probleme pri provedbi mjera suzbijanja?